

340. Ratjetoe (14)

1. Watervlug dronk hij zijn aquavit op. Het vlöggelen in Ootmarsum gaf nogal wat reuring. Een freinetschool is nu eenmaal geen fröbelschool. De zwaarbewapende guerrillero's zagen er zwaarwegend op toe dat het titanengevecht tussen de honden, waaronder een zwaargebouwde, dus zwaargeschapen en zwaargeheupte boxer, niet tot zwaar gehavende slachtoffers zou leiden. De geek, een overduidelijke computerfreak, googelde op 'geelpelde kippen'. Een déjeuner à la fourchette kan op een dejeunertje geserveerd worden. Het kon haar geen vits schelen. Het épater de bourgeois is vernederlandst tot epateren. 'Ik geertte' kan je alleen zeggen bij verkeerdjassen. Dat komt geheid door die gehypete mediagekte. Met gefyrofobie is een brug net één brug te ver. 'Van aver tot aver' is verbasterd tot 'van haver tot gort'.

2. Wil hij zich echt van den gekke houden? Dat is van de gekke! Wat gebeurt er met godloochenaars, als je hun amygdala, het amandelvormig hersengedeelte dat als deel van het limbisch systeem een rol speelt bij motivering en emotioneel gedrag, verwijdert? Trombocyten zorgen voor trombi (tromben), bloedproppen. Zo gewonnen, zo geronnen ... Het vers geronnen bloed was als leb (gewestelijk). Van geronnen melk kun je de waterdelen afzigen. Was dat de taak van Jan de Hartogs bramzigtje? De vertaling van 'René forever!' is: 'leve René!'. Het geitouw heeft niets van doen met de gij-vorm. Slippen en glijpen hebben veel overeenkomsten, zand slibben is iets heel anders. De amfitryon was een gulle gastheer, las enkele amphigouri's voor en deelde aan zijn gasten ook nog enkele amforen (amfora's) uit.

3. In België heb je tov-biletten. Bij het geweld plegen ging het er hard aan toe. De ghazidsja werd in ghazelvorm beschreven. Gino's logee, die aan het gilles-de-la-tourettesyndroom lijdt, bestelde bij zijn tournée générale tijdens het crème-de-la-crèmedinertje haar geliefde gin-fizzdrankje, dus ditmaal niet gin-tonic, cola light of een kir royal. Hij moest een hoed steenkolen lossen, maar zijn hoed stond op halfzeven. Een klokvormige grafieklijn, die een normale frequentieverdeling voorstelt, wordt een hoed van Napoleon genoemd. In de hoedenwinkel kon je kopen: een zuidwester, een zonnehoed (nee, geen purperrudbeckia!), een grijze velours hoed, een tricorne, strand- en strohoeden, een cowboystetson, een sombrero, een quakershoed, een hoge hoed (niet ophebben van het bestuur), een hoed aan een kapstok als objet trouvé, een matelot, een jodenhoed, een hogehoed, een gibus, een herderinnenhoed, een flambard, een driekant, een te verwerven doctorshoed, een bolero en een amazonehoed.

4. Chapeau! Dat was nog eens een hoedenwinkel! Een petomaan is geen pettengek. 'Handicap' komt ook van 'pet'. Ik zal mijn kleppet, jockeypet en holmespet weer eens tevoorschijn toveren. Met een vangsnoer kun je hoofddeksels versieren. Als je de tulband aanneemt, word je moslim. De tiara is de driekroon. Een steek is een punthoed, sjako's zijn militaire hoofddeksels (ze lijken op kepies), soms met kokarde. Een talpa(k) is een militair hoofddeksel, een halfhoge kolbak (zoals destijds gedragen door de janitsaren). Wie de mijter (mitra) op het hoofd krijgt, wordt bisschop. Een coiffure is een kapsel, een cap een jockeypet. Een bonnet (ook: biretta) is een drie- of vierpuntig hoofddeksel. De blauwe baretten werken voor een vredesmacht. Dicteeërs zijn streng: zelfs in bisschopsmiter zetten ze geen extra streepje! Priesters bij de Romeinen droegen een apex. Daar heb ik beslist geen hoge hoed van op.

5. Het glagolitische schrift is het Kerkslavische. Glarieogend werd hij de dood in gedreven (ingejaagd). Het glauke glauconiet was een waterhoudend ijzersilicaat. De glatik, zij leed aan glaucoom, vloog boven de poesta. Een vitrine is geen glazenkast. Ik was gladweg vergeten, dat de weg zo glad was. Schrijf je glioom met een i of met een i-grec, een Griekse ypsilon? Het kooltje-vuur is een als sierplant gekweekte soort van adonis met scharlakenrode bloem. Hoe hoog is jouw glykemie?

6. Een beetje dicteenerd moet ook vreemdetalenkennis hebben. Zo moet hij Grieks kennen en weten dat 'gnothi seauton' als betekenis heeft 'ken uzelf'. Het zit hem in de godgenen (Jaarboek 2008). Hoe is

dat nu godsterwereld mogelijk? Een geksspel is een bijeenkomst van narren. Als je goed geoefend bent voor dictees, ben je goedgeïnformeerd. Goed beschouwd, welbeschouwd, is taal soms onloochenbaar onlogisch. Je gaat toch niet goecheltjes maken? Houdt u van peren? We hebben: de waterpeer (de nashi), de Peer Gyntsuite (!), het sapperdegroentje (de herfstbergamot), de paus- of mannapeer, de oomskinder- of kruidenierspeer, de muilpeer (!), de lijzebet, de kortsteel, de koningspeer en de gieser wildeman (afkomstig uit Giessen in de Alblasserwaard). Deze opsomming kwam zomaar terloops en terzijde aan de orde: entre la poire et le fromage.

7. Gezocht op '*xaan*': Texaan, faxaansuïting, adipinezuur oftewel hexaandizuur wordt gemaakt door oxidatie van derivaten van cyclohexaan, caprolactam is 6-aminohexaanzuurlactam, bereid uit derivaten van cyclohexaan en gebruikt als grondstof voor nylon-6, een x-aantal, tex-mex komt van Texaans-Mexicaans, linaan is gammahexachloorcyclohexaan, een insectendodende stof en dioxaan is een cyclische di-ether.

8. Via '*kledingstuk*' hebben we het volgende in de aanbieding: agrafe oftewel agraf (haak om de hals te doen sluiten), apenrok, een baggy broek is hobbezakkerig en dus een soepbroek, bikini-bh-bandje, bluejeans, bodystocking, bodysuit, een cardigan is een gebreid damesjasje in herensnit, een C&A'tje, cheviot is fijne Engelse wollen stof, een cummerband (GB) bij avondkleding, een fleece bodywarmer, een galabia is een lichaamsbedekkend kledingstuk, een glee is een slijtplek, de hemdbroek heet ook: combinaison of chemise-enveloppe, een kamizool is een vroeger soort van lang vest met mouwen, een jacquet is een pandjesjas, een kaïn pandjang een Javaans kledingstuk, een knielange rok van blauw satijn, is de maat M, XXL, 39 of 45, de mannequin droeg een maillot, over de mini-jurk droeg ze een maxi-jas, die kleren zullen je niet misstaan en het naaiatelier werkt op volle toeren.

9. Ook nog gevonden: opvliegende zomerjurkjes, een stoel met overbloezende stoffering, is de soepjurk oversized, het paillette is een soort van zijden weefsel, tabbaard, de paltrok is de vroegere tabbaard (tabberd), kledingstuk van soldaten (thans ook: molen), de pangi (Jaarboek 2008) is in Suriname een traditionele omslagdoek, plunjies zijn kledingstukken van een zeeman, een pullover is een trui vest, een raglanmouw vormt een (één) geheel met de rest van het kledingstuk, hij had een medaillon op zijn revers, de ritssluiting was kaduuk, ze was gekleed in sarong en kabaai, een spaghettibandje aan een T-shirt, nog minimaler: strapless, suçons zijn insnijdingen in een kledingstuk, een wespentaille, een tricot truitje en tricotondergoed, een salopette bestaat uit broek, een voorschoot en bretels, een tule gordijn (tulen gordijn), wollegoed oftewel wolgoed, als gegoten zitten, een kledingstuk met zijsluiting.

10. Het moet hoc loco en hoc mense gebeuren! Hou je van hockey? Dan ken je vast de volgende termen: een zevenmeter, een strafbully, een strafcorner, een sleeppush, een slalom, de shoot als overtreding, een Oranjespeler, legguards als beenbeschermers, het op hockey lijkende balspel lacrosse en een hockeymeisje als stereotiep prototype.

11. Uit het ijshockey stammen: bandy (variatie met houten bal), bodycheck (nee, niet die bij een luchthavengate!), charging (aanval op het lichaam), crosschecking (idem met stick), elbowing, face-off, high sticking, hooking, icing, kneeing, puck (geen mopshond), shoot-out, slapshot, slashing, sudden death, toque (bescherming genitaliën) en tripping.

Rein Leentfaar